

Kahden valinnaisaineen lisääminen Muhoksen kunnan opetussuunnitelmaan

Opkalkt 12.11.2025 § 135
173/00.01.02.00/2023

Valmistelija

Muhoksen yläkoulun rehtori Juha Piirala puhelin 044 4970 434

Vuonna 2016 voimaan astunut Muhoksen kunnan opetussuunnitelma sisältää kahdenlaisia valinnaisaineita: taide- ja taitoaineiden valinnaisia sekä muita valinnaisaineita. Valinnaisaineita voidaan toteuttaa neljän vuosiviikkotunnin (vvt.) kokonaisuuksina, jolloin samaa valinnaisainetta opiskellaan sekä 8.- että 9.-luokilla. Tällöin on kyse ns. pitkästä valinnaisaineesta. Osa valinnaisaineista toteutetaan yhden tai kahden vvt:n kokonaisuuksina, jolloin puhutaan ns. lyhyistä valinnaisaineista. Lyhyitä valinnaisaineita toteutetaan Muhoksen yläkoululla sekä 8.- että 9.-luokilla.

Muiden aineiden ja taide- ja taitoaineiden valinnaisten oleellinen ero on siinä, että taide- ja taitoaineiden valinnaisaineista ei anneta erillistä arvosanaa. Ne ovat osa perusaineen opintoja ja kartuttavat kyseisen oppiaineen laajuutta (esim. käsityöt). Oppilaalla on tällöin päättötodistuksessa merkintä siitä, että hän on opiskellut kaikille oppilaille yhteistä oppimäärää laajemman oppimäärän kyseistä oppiainetta. Arvioinnin osalta on hyvä huomioida, että valinnaisaineista, joiden laajuus on kaksi vvt:a tai enemmän, annetaan numeroarviointi. Suorituksen laajuuden ollessa alle kaksi vvt:a annetaan ko. valinnaisaineesta suorituserkintä.

Muhoksen yläkoulun valinnaisainevalikoima on varsin kattava. Tällä hetkellä tarjolla on yhteensä 36 eri valinnaisainetta. Suuri osa näistä on jonkin olemassa olevan oppiaineen eri kokonaisuuksia, kuten kuvataiteessa valokuvaus, piirustus ja maalaus, media tai kuvataiteen syventävät opinnot. Lukuvuonna 2025–2026 valinnaisaineryhmiä on muodostettu 25 eri valinnaisaineesta. Kaikissa valinnaisaineissa ei voida muodostaa opetusryhmää joka lukuvuosi vähäisten tai kokonaan puuttuvien valintojen vuoksi.

Opetusryhmä muodostetaan, mikäli valinnaisaineelle kertyy vähintään kymmenen valintaa. Osassa valinnaisaineista on 16 oppilaan yläraja työturvallisuussyistä (esim. kotitalous). Ryhmän jakamisen rajana on pidetty noin 25 oppilasta. Osa valinnaisaineista on sellaisia, ettei niihin ole muodostunut opetusryhmää uuden opetussuunnitelman käyttöönoton jälkeen. Toisaalta suosituimmissa valinnaisaineissa käy toisinaan niin, etteivät kaikki halukkaat mahdu ryhmään, jolloin oppilaan valinnaisaine toteutuu varavalinnan perusteella. Valinnaisaineryhmien määrää rajoittavat pääasiassa opetustilat, kyseisen oppiaineen opettajien määrä sekä koululle myönnetty tuntikehys.

Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista hänen omien valintojensa mukaisesti. Parhaimmillaan valinnaisaine tarjoaa oppilaalle uusia elämyksiä ja tuo vaihtelua teoriapainotteiseen opiskeluun. Tämän vuoksi on tärkeää, että oppilaalle löytyy häntä itseään kiinnostava valinnaisaine. Mieleinen valinnaisaine tukee oppilaan opiskelumotivaatiota erityisesti pitkinä koulupäivinä. Oppilaiden kiinnostuksen kohteet muuttuvat ajan myötä, joten valinnaisainevalikoimaa on syytä tarkastella säännöllisesti.

Muhoksen yläkoulun opettajat ovat esittäneet syksyllä 2025, että valinnaisaineisiin lisättäisiin kaksi uutta valinnaisainetta: Tulevaisuustaidot sekä Kehonhuolto ja rentoutus. Molemmat ovat muiden valinnaisaineiden lyhyitä valinnaisaineita, ja niitä on tarkoitus tarjota sekä 8.- että 9.-luokilla. Oppilas voi opiskella kyseistä valinnaisainetta yhden tai kahden vuosiviikkotunnin verran. Valinnaisaineiden tarkemmat kuvaukset ovat esityslistan liitteenä. Tulevaisuustaidot liittyvät oppilaanohjaukseen ja Kehonhuolto ja rentoutus liikuntaan. Kyseiset valinnaisaineet eivät vaadi uusien opettajien palkkaamista tai lisäresurssia tuntikehykseen.

Muhoksen kunnan voimassa olevan hallintosäännön mukaan opetus- ja kasvatustalouden erityiseen päätösvaltaan kuuluu kuntakohtaisen ja koulukohtaisen opetussuunnitelman linjausten hyväksyminen.

Ehdotus	Muhoksen yläkoulun rehtorin ehdotus: Opetus- ja kasvatustaloutta päättää sisällyttää lukuvuodesta 2026-2027 alkaen Muhoksen kunnan opetussuunnitelmaan valinnaisaineet Tulevaisuustaidot sekä Kehonhuolto ja rentoutus.
Esittelijä	sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta
Päätösesitys	Opetus- ja kasvatustaloutta hyväksyy Muhoksen yläkoulun rehtorin ehdotuksen.
Käsittely	Lautakunnan jäsen Hanne Huusko esitti, että asia jätetään pöydälle. Ville Rauhio kannatti Huuskon esitystä. Puheenjohtaja kysyi hyväksyykö lautakunta yksimielisesti esityksen asian pöydälle jättämisestä. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esityksen.
Päätös	Opetus- ja kasvatustaloutta päätti jättää asian pöydälle.